

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie w Piątek dnia 13 Lutego v. s. 1831 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

W i l n o.

Kopia odniesienia się do Wileńskiego i Grodzieńskiego Czasowego Wojennego Gubernatora, od Deżurnego Jenerała Głównego Sztabu JEGO CESARSKIEJ MOŚCI, pod dniem 29 stycznia 1831 roku z N. 1255.

Dowódca 6go Korpusu Pieszego, Jenerał-Adjutant, Baron Rozen, przedstawił, że mieszkaniec miasta Trok, kupiec 1szej gildy, Marek Szpakowski, przez wdzięczność za spokojne i uprzejme obchodzenie się wojskowych pólku wileńskiego pieszego, w przeciągu siedmioletniego kwaterowania tego pólku w powiecie Trockim, ofiarował dla niższych rang 1550. porcy wódki i 24 woły.

Po tém przedstawieniu, Cesarz JEGOMOŚĆ nawiązał miłostki wiecy uderowawszy kupca Szpakowskiego medalem srebrnym z napisem za gorliwość, na wstędze orderu s. Anny, rozkazał raczyć, chwalebny postępek tego kupca opublikować przez gazety.

O tej nawiązał miłostki wiecy, mam honor uwiadomić Jaśnie Wielmożnego Pana, pokornie prosząc, rozkazać uczynić rozrządzenie względem ogłoszenia w gazecie wileńskiej postępków kupca Szpakowskiego. Do tego mam honor przydać, że przeznaczony dla Szpakowskiego medal, będzie przesłany do Pana Główno-Dowodzącego Armią Działającą.

Z autentykiem zgodno: Ober-Audytur Sumin.

Naywyższy Reskrypt J. C. M. do Białoruskiego Jenerał-Gubernatora, P. Jenerała Piechoty, Xiążęcia Chowańskiego.

Xiążę Nikołaiu Nikołajewiczu!

Główno-Dowodzący Armią Działającą, doprowadził do Mojej wiadomości projekt Wasz, względem sposobów przygotowania w powierzonych Wam guberniach: Witebskiej, Mohilewskiej i Smoleńskiej, 25,000 czwartości sucharów z proporcją krup i 75,000 czwartości owsa, lub jęczmienia. Pochwalając ten projekt i zgadzając się równie na przedstawienie Główno-Dowodzącego, ażeby z liczby znajdujących się w Dyneburgu 50,000 czwartości maki w wiedzy Intendencji 1szej Armii, 25,000 czwartości były obrócone na suchary, poruczam Wam: 1) Niezwłocznie przystąpić do obrócenia naznaczonej przez Główno-Dowodzącego ilości maki na suchary, uskuteczniając to, zupełnie podług reguł prowiantskich, przez miejscowych obywateli, przy pomocy znajdujących się w Dyneburgu wojskowych komend i zakładów, dla pieczenia chleba tam urządzonych. — 2) Uczynić poprzednicze rozporządzenia względem przygotowania zapasów, sposobami w projekcie Waszym opisanymi, ale do samego przygotowania i przewózki ich do Armii przystąpić po otrzymaniu o tém rezolucyi od Główno-Dowodzącego Armią Działającą. — W ogólności we wszystkich rozporządzeniach Waszych w tych przedmiotach, odnoszących się bezpośrednio do utrzymania wojsk Armii Działającej, zastosować się Wy do rozrządzeń Główno-Dowodzącego tą Armią, któremu macie donosić o Waszych działaniach, i w potrzebnych zdarzeniach upraszać o rozwiązanie.

Odznaczając się gorliwością Waszą ku dobru służby jest Mój poręka, że Wy i w tej

rzeczy użyjecie całej pieczołowitości, tak do skorego i należytego zgromadzenia samych zapasów w zdarzeniu potrzeby, iako i do większego zachowania pożytków skarbu, przez takie, iak tylko można, zmniejszenie cen na przygotowanie i przewózkę, w projekcie Waszym położonych.

Zostać na zawsze ku Wam przychylnym.

Na autentyku podpisano własną JEGO CESARSKIEJ MOŚCI ręką: NIKOŁAJ.

W St. Petersburgu
27 grudnia 1830 r.

Ukazy Rządzącego Senatu, ogłoszone w ostatnim, 5tym, Nrze Gazety Senackiej:

1) D. 22 stycznia 1831 r. z 1go Departamentu, o *prawidłach opatrzenia pasportami osob; mieniących siebie rodakami takich miejsc Turcji Azyatyckiej, które traktatem Adryanopolskim odstąpione Rosyi.*

2) D. 26 stycznia 1831 r., z 1go Departamentu, o *otwarciu Rządu okręgu Bałtyckiego lasów okrętowych.*

3) D. 26 stycznia 1831 r., z 1go Departamentu, *względem prawideł poświadczania ranionych wojskowych, o zastępowaniu ich na pensje z kapitału inwalidów.*

4) D. 26 stycznia 1831 r., z 1go Departamentu, o *postanowieniu Kapituły Rosyjskich Orderów, względem zachowywania prawideł przy przedstawieniu do niej formularnych opisów służby urzędników, uznawanych za godnych znaku dystynkcji nieskazitelnej służby. (G.S.)*

— Przez naywyższy ukaz J. C. M. do kapituły Rosyjskich Orderów pod dniem 24 stycznia, naymiłostliwiej mianowani Kawalerami orderu s. Anny: urzędnicy IIgo oddziału własnej J. C. M. Kancellaryi, radcy dworu: Keller i Illiczewski, 2giej klasy; a przykomenderowany do tego oddziału Assesor Kollegialny Malewski, 3ciej klasy, w nagrodę prac i gorliwości ich służby. (R.I.)

— Cesarzowa JEYMOŚĆ, przyjąwszy łaskawie naypoddaniej złożony JBY CESARSKIEJ MOŚCI egzemplarz romansu: *Podróż do Niemiec*, naymiłostliwiej uderowała Autora iego, Radcę Stanu Greca, perłocieniem brylantowym. (P.P.)

— Przez naywyższe ukazy do Kapituły orderów, ozdobieni: znakami orderu s. Anny 2 kl. 21 b. m. dorpackiego pólku konnych strzelców Półkownik Szabek 2, i Policmeyster wileński, Podpółkownik jazdy Chrzastowski; znakami tegoż orderu 3 kl., 10 b. m. straszczy proskurowskiego powiatu podolskiej gub. honorowy radca Spikowski, i adwokat podolskiego Głównego Sądu Koll. Registr. Raczyński.

— Przez naywyższy ukaz do Zarządzającego Głównym Sztabem J. C. Mości 1 stycznia b. r. utwierdzona ustawa, etat, i tabella staroruskiej wojennej miejskiej policyi. A przez naywyższe ukazy do naczelnika morskiego Sztabu d. 31 grud. z. r. etaty dla Sztabów Główno-dowodzących portami Bałtyckimi, z ustawą i etatem dla korpusu morskiej artylleryi.

— Przez naywyższy ukaz do Rząd. Senatu d. 20 b. m. podniesieni do stopnia assesorów kolegialnych, 9 kl. dyrektor witebskiego gimnazjum Teleszen, i starsi nauczyciele gim. moskiewskiego Walicki i Siwicki. (T.P.)

— W skutek przedstawienia P. Ministra skarbu, na które, wedle postanowienia Komitetu PP.

Ministrów, nastąpiło na y w y ż s z e zezwolenie, zaprowadzają się po wsiach szkoły dla skarbowych włościan, naprzód w guberniach sankt-petersburskiej i pskowskiej, z których w pierwszej mają się otworzyć w 1831, a w drugiej w 1832 roku. Szkoły te utrzymują się na rachunek prywatnych ziemskich powinności włościan skarbowych; nauki rozpoczynają się po ukończeniu robot w polu, i trwają do rozpoczęcia ich w następującym roku, lecz nie krócej nad pięć, lub w ostatku cztery miesiące w ciągu roku; z resztą nau czający mogą za zgodą zgromadzeń, niekiedy w czasie robot na polu zbierać uczniów dla powtórzenia tego, co się już nauczyło; uczniowie, chcący powtórzyć kurs nauk, który przeszli, znowu przyymują się do szkoły. W szkołach tych uczyć się będą: 1) o nauki chrześcijańskiej, wykładanej sposobem krótkiego katechizmu, 2) o Czytanie iąg drukowanych; 3) o pisaniu podług prawideł i 4) o czterech pierwszych działach arytmetycznych. Za naukę nie się nie płaci. Szkoły zostają pod głównym zarządem wice-gubernatora, pod bliższym dozorem okręgowego komissarza i i głowy włościańskiego; dozór nad częścią naukową i obywatelową poruczony jest etatowym dozorcóm szkół powiatowych. (P.P.)

A U S T R Y A.

Wiedeń dnia 26 stycznia.

Dnia 30 w sali cesarskiej redut będzie bal maskaradowy, na dochód dobroczynnych zakładów publicznych. Na tej reducie, za zezwoleniem Cesarzkiem, ciągniona będzie loterya, złożona ze stu losów wygrywających, po większej części kosztownych rzeczy ze złota, srebra i porcelany, które będą wystawione w wielkiej sali redut.

— Komisarze mianowani dla przyjęcia Xiężniczki Maryanny Sardynskiej, zaręczonej Królowi Jęgomosci Węgierskiemu, Następcy Tronu Austriackiego, Wielka-Mistrzyni Xiężna Fürstenberska, oraz Wielki-mistrz Xięże Odescalchi i hrabia Ferdynand Colloredo Mansfeld, wyiechali ze swoim orszakiem do Medyolanu. (J.d.S.P.)

D A N I A.

Altona dnia 21 stycznia.

Król Jęgomosc udzielił krzyż kawalerski orderu duńskiego, radcy kolegialnemu i kawalerowi Struve, dyrektorowi obserwatorium dorpuckiego, w nagrodę znakomitych jego zasług poczynionych w nauce, przez jego obserwacje gwiazd podwójnych. (J.d.S.P.)

KRÓLEWSTWO HANNOVERSKIE.

Hannover dnia 28 stycznia.

Deputowani od korporacyi, gild i cechów rzemieślniczych, podali dnia 26 na prywatnem posłuchaniu J. K. W. Xięciu Cambridge, petycyę za celu złożenia ięy Królowi Jęgomosci; J. K. W. raczył łaskawie ich przyjąć i przyrzekł doprowadzić ię do wiedzy J. K. Mości. (J.d.S.P.)

A N G L I A.

Londyn dnia 28 stycznia.

Papiery publiczne. Konsolidy 80^g.

— P. O'Connell i inni jego wspólnicy, zostali oskarżeni przed wielkiego przysięgłego Dublińskiego. Zdaie się, iż niema się czego obawiać względem spokojności w Irlandyi.

— Deputacye z Brukseli, Bruges, Antwerpii i Gandawy, przybyli do Londynu, w celu prośzenia Xięcia Oranii, o przyjęcie panowania nad Belgię; na petycyi, iak powiadaia, znajduje się 60,000 podpisów.

— Jenerał Flahaut, przybył tu z Paryża dnia 24, i miał konferencyę z Lordem Palmerstonem.

— Uzbieraia w Portsmouth sześć okrętów liniowych, w liczbie których znajduje się Nelson i Hibernia o 120, a Królowa Karolina, o 110 działach.

— Król mianował J. K. W. Xięcia Sussex, inspektorem parku St-James i Hydepark.

— Powszechnie w Brighton są tego zdania,

względem reformy parlamentu, iż rząd śrządek ten skutecznie będzie powoli, i przez rozmaite bile podawane następnie iedne po drugich do parlamentu; pierwszy wniosek ministerium będzie, iak powiadaia bardzo umiarkowany.

— Ostatnie raporta z hrabstw Chester, Somerset, Leicester, Sussex i Stafford, czynia ieszcze wzmiankę o nowych pożarach; liczba ich iednakże wyraźnie się zmniejsza.

— Wiadomo, iż kompania wschodnio-indyjska, zmniejszyła od nieiakięgo czasu pensye oficerom swęgo wojska, i że ci protestowali się przeciwko takiemu postępkowi. Kompania oświadczyła, że stale trwa w swém postanowieniu, tēbardziej, iż wszyscy dawniejsi ministrowie, krok takowy pchwalili; kompania spodziewa się, iż oficerowie zwrócą uwagę swoia na rozmaite śrrodki, które na korzyść ich zostały przedsięwzięte; i że nie zaniechają w tē zdarzeniu stosować się do zasad uległości.

— Powiadaia, iż Król nie będzie mieszkał w nowym pałacu, wystawionym przez zmarłego Króla Jerzego IV, dla oszczędzenia wydatków królowi, i że życzy go sprzedać lub na inny cel przeznaczyć.

— Podług wiadomości z przylądka Dobrey Nadziei, pod dniem 25 listopada, zajmują się tam zaprowadzeniem kassy oszczędności.

— Komitet miasta Londynu, założył w różnych częściach stolicy, trzy schronienia dla ubogich.

— Ostatnie listy z Rzymu donoszą, iż członkowie konklawy, w wyborach swoich ciągle przechylają się na stronę kardynała Weld, lecz zachodzą liczne i silne starania, które popierają wybor kardynała austriackiego; spodziewają się, iż przydzie najsamiej tydzień, nim się wybory ich ukończą.

— Dnia 25, gwałtowny pożar obrócił w popioł piękny kościół s. Piotra, w Birmingham; o kilka mil widziane były płomienie; niewiadomo ieszcze z iakiey przyczyny wszczął się ten pożar.

— Wice-król egipski, napotkawszy wielkie trudności w wykonaniu kanału Nilowego w Alexandryi, udał się do PP. Rennie, którzy polecili pewnemu doświadczonemu inżynierowi, udać się do Egiptu dla kierowania i ukończenia tego wielkiego przedsięwzięcia.

— Ostatnie wiadomości z Vera-Cruz, dochodzą do dnia 27 listopada: mocno się tam użalaia na nowe urządzenie admiralicyi, które nie dozwala brać statkom pocztowym więcej, iak trzynastie beczek ciężaru gotowizny do Anglii. Interessa zdają się przybierać przyiazny obrót dla rządu Meksykańskiego, który od nieiakięgo czasu nadzwyczajnie jest czynnym. Bunt, który wyniknął w San-Luis-Potosi, został natychmiast przytłumiony, a sprawcy ięgo rozstrzelani.

— Sławny historyk Niebuhr, rozmawiając z pewnym anglikiem w Bonn, nie długo przed swoją śmiercią, wyrzekł, iż pod względem stylu, Kobbett, zdaie mu się przewyższać wszystkich pisarzów angielskich. Niebuhr, mówił i pisał naszym ięzykiem, iak rodowity Anglik i znał doskonale naszą literaturę; przenoszenie Kobbetta nad innych, nie zasada się na podobieństwie w ich charakterze, iako historyków: bo zdaie się, iż nie można znaleźć dwóch dzieł tak różnych od siebie, iak iest Historia Rzymska pierwszego, i Historia reformacyi protestantskiej drugiego. (J.d.S.P.)

F R A N C Y A.

Paryż dnia 31 stycznia.

Birża paryzka. Pięć od sta, 93 fr. 50; trzy od sta, 62 fr. 5.

Przez postanowienie królewskie z dnia 5 stycznia rozpuszcza się półk cudzoziemski Hohenlohe, a formuje się półk lekkiey piechoty o 3 batalionach, Nr 21, w którym mogą być umieszczeni oficerowie, podoficerowie, kaprale, żołnierze i dobosze półku Hohenlohe, którzy są rodowitymi lub naturalizowanymi Francuzami, oraz cudzoziemcy, znajdujący się w tym półku, którzy

otrzymały listy naturalizacji. Podoficerowie i żołnierze, którzy nie zechcą być naturalizowanymi, otrzymają pisma podróŜne i wynagrodzenie aż do granic dla powrotu do swojej ojczyzny.

— Piszą z *Douai*: „Nadzwyczajna czynność trwa nieustannie we wszystkich zakładach, zależących od departamentu wojny. Znaczna liczba robotników pracuje ciągle w naszej ludwisarni i w arsenale; znaczna liczba feierwerkierów zajęta jest w *Chartreux*. Magazyny nasze opatruią się w zboŜe i furaz; ogromne szpichlerze w *Equerchin* są przeznaczone do składania w nich zapasów. Wiele warsztatów zajętych jest przygotowywaniem rynsztunku, ubiorów, dla wojska. Młodzi nasi żołnierze ćwiczą się w obrótach przez dziesięć godzin codziennie, i okazują zadziwiającą gorliwość w służbie.

— Na posiedzeniu swém dnia 26 stycznia izba deputowanych ukończyła rozważanie artykułów projektu do prawa, dotyczącego się podatków osobistych, od ruchomości, drzwi, okien, oraz od patentów. Przystąpiono potem do sekretnego głosowania na całe prawo. Liczba głosujących 311; większość głosów konieczna 156; za 210, przeciw 101. Izba przyjmuje.

— Postawiono w opactwie *Westminsterskim*, w Londynie posąg *Xięcia Montpensier*, brata *Ludwika-Filipa*, Króla Francuzów. Znajduje się on w kaplicy *Henryka VII*. Posąg ten został wykonany przez sławnego rzeźbiciela *Westmacott*, podług przepisu, który mu został przysłany, przed kilką miesiącami, przez *Ludwika-Filipa* wówczas *Xięcia orleańskiego*. Wiadomo jest każdemu, że *XięŜe Montpensier* umarł w Anglii, w roku 1807, mając lat 32 wieku. *XięŜe* wyobraŜony jest w ubiorze królewskim, i w koronie xięŜęcej na głowie. Herby domu orleańskiego, wyrzeźbione są na podstawie.

— *PP. Blocque*, *August Blanqui* i *Sambuc*, członkowie towarzystwa szkolnego, zostali osadzeni w więzieniu *La Force*.

— *PP. Adrien Balbi*, członek wielu towarzystw uczonych i *la Roquette* członek komisji centralnej towarzystwa geograficznego, akademii królewskiej hiszpańskiej, historii i t. d. wydał w wielkim formacie (fenille *Jésus*) *Wiadomość historyczną, geograficzną i statystyczną o Królestwie Niderlandzkim*. Nadzwyczajne wypadki, których kraina ta była teatrem, ważność isy w równowadze politycznej Europy, spodziewać się kaŜą, iż praca *PP. Balbi* i *la Roquette*, obeymująca bardzo waŜne szczegóły o stanie teraŜniejszy krain, jego ludności, dochodach, Źródłach rolniczych, handlowych i t. d. nader poszukiwaną będzie.

(J.d.S.P.)

N I E M O Y.

Frankfort dnia 2 lutego.

Gazeta głównego zarządu pocztowego donosi w jednym artykule z *Wiednia* pod dniem 21 stycznia, że *P. Montbel*, ex-minister Króla *Karola X*, który przebywa teraz w tej stolicy, na skutek zapoznania, które otrzymał z *ParyŜa*, przestał do prezydenta izby parów, *P. Pasquier*, w tym przedmiecie oświadczenie. (J.d.S.P.)

SPRAWY NIDERLANDZKIE.

Bruxella dnia 31 stycznia.

Na posiedzeniu kongresu dnia 29, odczytano wyciąg z protokołu konferencji, odbytej w dniu 20 stycznia w Londynie przez pełnomocników: Austriackiego, Francuzkiego, Wielkiej Brytanii, Pruss i Rosyi; wyciąg ten zakomunikowany został kongresowi przez komitet centralny, i w treści swojej zawiera, co następuje: pełnomocnicy, powziawszy wiadomość o środkach przyjętych przez obie strony wojujące, dla uskutecznienia rozejmu, i osądziwszy za rzecz konieczną ułożyć naprzód zasady względem granic, które mają na przyszłość oddzielać terytoryum holenderskie od terytoryum belgickiego, bacznie rozwaŜali propozycje, podane sobie z jednej i z drugiej strony, i ułożyli następujące zasady: *Art. 1.* Granice Holandyi obeymą całe terytoryum, twierdze, mia-

sta i miejsca, które naleŜyły do dawniejszej rzeczypospolitej prowincyi Zjednoczonych Niderlandzkich w roku 1790. *Art. 2.* Belgium składać się będzie z pozostałej części terytoryum, które przyjęto nazwanie Królestwa Niderlandzkiego w traktacie 1815, wyiawszy Wielkie Xięstwo Luxemburskie, które, posiadane pod oddzielnym tytułem przez Xiążąt domu Nasauskiego, składa i składać będzie część Związku Niemieckiego. *Art. 3.* Dozwala się, aby rozporządzenia artykułów 103 do 117 włącznie, aktu ieneralnego kongresu Wiedeńskiego, dotyczące wolnej żeglugi po mniejszych i większych rzekach spławnych, stosowały się do rzek większych i mniejszych, które przerzynają kraj holenderski, oraz kraj belgicki. *Art. 4.* Gdy iednakŜe z zasad wspomnianych w *art. 1* i *2* wypada, iż Holandya i Belgium miałyby wzajemne posiadłości wewnątrz swoich terytoryow połoŜone, będą więc uczynione za staraniem pięciu dworów takie zamiany i układy między dwoma krajami, iżby zapewniły im wzajemną korzyść z przyległych posiadłości, i z wolnej komunikacji między miastami i rzekami pogranicznymi. Dla utwierdzenia dzieła pokoju i wystawienia w prawdziwém świetle zasad, kierujących polityką pięciu mocarstw, pełnomocnicy są tego zdania, iż powinny one, dla własnego dobrze zrozumianego interesu, dla własnego związku, dla spokojności Europy, oraz dla uzupełnienia zamiarów, opisanych w protokole z dnia 20 grudnia, uczynić uroczyste oświadczenie, wyrażny dowód stałego swego postanowienia, że, tak w układach dotyczących się Belgium, iakoŜeŜ we wszystkich okolicznościach, które mogą ieszcze nastąpić, nie staraia się o powiększenie terytoryum, nie szukaia wyłączonego wpływu, lub szczególnej jakiej korzyści; owszem nawet krajowi temu i wszystkim go otaczającym zaręczaią naytrwalszy pokój i bezpieczeństwo. Powodowane temi maksymami, i w tych zbawiennych zamiarach mocarstwa postanowiły do poprzedzających artykułów przydać dwa następne: *Art. 5.* Belgium, w tych granicach, jakie mu będą wydzielone i oznaczone, stosownie do zasad opisanych w artykułach 1, 2, i 4 niniejszego protokołu, tworzyć będzie nazawsze kraj neutralny; pięć mocarstw zaręczaią mu tę niezachwianą neutralność, iakoŜeŜ całość i nietykalność jego kraju w granicach wyŜey pomienionych. *Art. 6.* Wzajemnie Belgium, ze swojej strony obowiązane będzie zachować takŜą neutralność względem wszystkich innych krajów, i nie kusić się o naruszenie spokojności wewnętrznej i zewnętrznej.

Po odcytaniu tego protokołu, *P. Robaulx* wniosł, aby została mianowana komisya i aby przedstawiła kongresowi projekt postanowienia, zgodnego z interesami kraju dla zachowania całości terytoryum belgickiego, (lewy brzeg *Skaldy*, część *Limburgu* i *Luxemburgu*), dla utrzymania godności narodowej i dla protestowania się przeciwko wszelkiemu zagranicznemu wdawaniu się. Projekt ten został przyjęty i komisya mianowana. Przed ukończeniem roztrząsania względem wyboru naczelnika kraju, kongres przyjął ieszcze projekt odezwy, która zostanie ogłoszoną, skoro Król będzie obrany; odezwa ta zawiera się w tych słowach:

W imieniu Ludu Belgickiego, kongres narodowy postanawia.

Art. 1. N.... ogłoszony jest Królem Belgów, pod warunkiem przyjęcia takiej konstytucyi, iaka ułoŜoną będzie przez kongres narodowy. *Art. 2.* Nie pierwsi obeymie tron, iak po uroczystym wykonaniu w obliczu kongresu, następującej przysięgi: „Przysięgam na zachowanie konstytucyi i praw ludu belgickiego, na utrzymanie niepodległości narodowej, i na całość kraju.

Przy końcu posiedzenia, *Pl. K. Vilain XIV*, odczytał następującą notę, przesłaną przez *P. Sebastiani* do *P. Bresson*; a która, z powodu niebytności tego ostatniego, została oddaną prosto do komitetu centralnego; pomieniona nota w następujących zawiera się słowach:

„Mości Panie! pśpieszam z odpowiedzią na list W Pana pod dnim 24 pisany. Rada królewska dzisiaj zgromadzona, iednoznacznie uznata potrzebę oświadczenia rządowi tymczasowemu, że rząd francuzki uważa by wybór Xięcia *Leuchtenberskiego* na tron Belgicki za krok nieprzyjacielski przeciwko Francyi. W przypadku, gdyby kongres pomimo tego oświadczenia, skłonił się do takiego wyboru, masz WPan niezwłocznie opuścić *Bruzelę*. Przyymiy i t.d.” *Paryż* dnia 26 stycznia.

— Nazajutrz na posiedzeniu dnia 30 stycznia, projekt protestacyi, ułożony za wniesieniem P. *Robaulx*, został złożony kongresowi przez komisya, w tym celu mianowaną.

— Donoszą z *Leodyum* pod dnim 28, iż ienerał *Mellinet* oświadczył, że nie opuści swojej pozycyi przed *Maestrychtem*, dopóki żegluga na *Mozie* przez środek tej fortecy nie będzie dozwoloną. (*J.d.S.P.*)

Haga dnia 1 lutego.

P. *Durant de Moreuil*, poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny Króla Jegomości Francuzów, miał dnia 27 stycznia posłuchanie przyjęcia u J. K. Mości.

— Król wyniósł na stopień ienerał-porucznika ienerał-maiorów Xięcia *Sasko-Weymarskiego* i *Dibbetsa*. Xiąże *Sasko-Weymarski* wyjechał dnia 28 do armii. Jenerał-maior *Schuurman* przybył de *Bredy* i zastąpił w dowództwie Xięcia, który odjeżdżał do *Luxemburgu*, w godności gubernatora tego księstwa.

— Kapitan sztabu głównego, którego ienerał *van Geen* wysłał za parlamentarza do *Maestrychtu* dla przekonania się, czy woyska belgickie wypełniły warunki protokołu z dnia 9 stycznia, ieszcze nie powrócił i nie masz w tym przedmiocie żadnej urzędowej wiadomości. Jednakże biegaia wiadomości prywatne, iż powstańcy cofnęli się o godzinę drogi od *Maestrychtu*, i że dezercya w ich woyskach niezmiennie jest wielka. Woysko nasze otrzymuje codziennie nowe posiłki. (*J.d.S.P.*)

G R E C Y A.

Napoli di-Romania 20 (8) grudnia.

Zawczora obchodzono tu w sposób nayuroczystszy dzień Wysokich Imieniu NATYJASNIETEGO CESARZA JEGOMOŚCI WSZECH ROSSYJ. Zrana była wielka parada kościelna wszystkich woysk, składających tutejszy garnizon. O godzinie iszey, znajdujące się w tutejszym porcie okręty Rossyyskie, *Alexander-Newski* i *Telemak*, salutowały wystrzałami sto ieden razy; na te salwy odpowiedziano z warowni Nawiliyskich takąż liczbą wystrzałow. U Rezydenta Rossyyskiego, Hrabi *Panina*, był wielki obiad dyplomatyczny, a wieczorem całe miasto i warownie były oświecone. Na placu przed pałacem Prezydenta grali muzycanci półkowi korpusu regularnego. Przestępną pogodą sprzyiała obchodowi tej uroczystości, która przedstawiała nowe dowody szybkich postępow oświecenia w tym odradzającym się Państwie. Na miejscu podpółkownika *Rayko* mianowany dzisia Xiąże *Wrede*, Główno-dowodzącym miasta i twierdzy *Patras*, i razem zamku *Moreyskiego*. W półkach daie się uczuwać niedostatek umiejętnych medyków; wielu wyszło ze służby, i rząd wzywa młodych medyków do służby greckiej, obiecując im dobrą płacę. 27 (10) w *Skopele* rozstrzelano pastucha *Lemoni*, który ukradłszy u swego towarzysza, *Jani*, 577 piastrow, i spodziewając się uniknąć prawnego ukarania, zabił go i żyjących z nim matkę i brata jego. (*R. I.*)

A M E R Y K A.

Podług wiadomości z *Kolumbii* pod dnim 29 października, w Londynie otrzymanych miasto *Rio Hache* zostało wzięte przez ienerala *Valdez*, i departament *Cauca* uznał nowy rząd; cała tedy kraina, znaioma niegdys pod imieniem *Nowey-Gre-*

nady, wyiawszy *Sw. Jana*, dała pierwszeństwo partyi *Boliwara*. Jenerałowie *Lopez* i *Obanda* mają być sądzeni w *Bogota* za zabójstwo ienerala *Sucre*; sam *Boliwar* znajduje się w *Soledad* i ciągle odmawia przyjęcia tytułu prezydenta pierwszej, niż wybor jego zostanie potwierdzony przez kolegia wybiercze. (*J.d.S.P.*)

WIADOMOŚCI ROZMAITE.

Handel odeski w roku 1830. W ciągu roku 1830 przywieziono do Odessy, bawełny surowey na 106,200 r., farbowney na 212,960 r., przedzonej białey na 34,150 r.; farb na 125,123 r.; kawy na 174,320 r.; prostego bursztynu na 157,500 r.; różnych rękodzielniczych wyrobów na 1,919,686 r. 10 k., oliwy pospolitey na 728,198 r., monety złotey na 848,293 r. 60 k., srebrney na 3,564,641 r. 76 k. rossyyskich bankowych assygnat na 652,100 r., ołowiu w bryłach na 129,700 r., różnych zagranicznych win na 1,829,172 r., cukru rafinowanego w głowach na 514,455 r.; maki cukrowey na 147,060 r., tytoniu tureckiego na 228,230 r., owoców świeżych na 339,298 r., suchych na 841,056 r., herbaty na 120,150 r., iedwabiu surowego kreconego na 1,043,087 r., nadto drobnych towarów na 635,362 r. 80 k. W ogóle z niewymienionemi w powyższym spisie artykułami przywieziono morzem do Odessy w ciągu 1830 r. towarów na 15,357,464 r. 66 k. Wywieziono zaś: lin i powrozów na 403,048 r., wosku na 162,760 r., skurwotowych niewyprawionych na 260,865 r., wyprawionych na 74,049 r., pakut pieńkowych na 82,700 r., różnych wyrobów rękodzielniczych na 141,100 r., masła na 67,475 r., złota przedzonego i bitego na 220,900 r., szychu na 73,550 r., żelaza w sztabach na 104,350 r., łoiu na 2,196,832 r., świec łoiowych na 140,915 r., pszenicy na 20,662,886 r., ięczmienia na 451,172 r., owsa na 193,280 r., siemienia lnianego na 88,290 r., maki pszenney na 209,518 r., kukuruzy na 121,050 r., surowey owczej wełny na 285,585 r., nadto różnych drobnych towarów na 447,385 r., i oprócz tego wywieziono na powrót zagranicznych towarów na 299,974 r. 40 k. W ogóle więc z nieposzczególnionemi artykułami w ciągu roku 1830 wywieziono z Odessy morzem towarów na 27,031,960 r. 40 k. Z tej summy, iak okazano wyżej, za samą pszenicę 20,662,886 r. W ciągu 1830 r. weszło do Odessy z pszenicą 205,791 wozów; na których przywieziono pszenicy 1,037,846 cztw.

W ciągu tegoż 1830 roku okrętów:	Przyszło.		Wyszło.	
	Z towar. rami.	Z balla. stem.	Z towar. rami.	Z balla. stem.
Rossyyskich	69	91	7	178
Angielskich	89	55	1	169
Austryackich	160	52	4	247
Francuzkich	2	6	—	9
Z państw włoskich . .	183	57	2	250
Tureckich	4	7	1	7
Szwedzkich	3	5	—	3
Holenderskich	1	1	—	2
Greckich	41	12	—	54
Amerykańskich	—	2	—	2
Hiszpańskich	3	1	—	4
W ogóle	555	289	15	930

— Od 1 do 14 b. m. stycz. weszło do naszego miasta 119 podwod, na których przywieziono 299 czt. pszenicy.—19, za pszenicę armantkę płacono od 25 do 26 r., za ozimą od 23—28½ r.

— Doświadczone, że naykatecznieyszym sposobem wytępienia robactwa w spichrzach zbożowych, jest skropienie zasieków anyżowym olekiem. (*T. P.*)

— *Alexander Baron Humboldt*, radca tajny, powrócił z *Paryża* do *Berlina*.

— D. 27 grud. r. z. dla przesłania do Londynu wodą, położono na okręt do *Midsboro*, ieden z nayogromniejszych kawałow węgla kamiennego, kiedykolwiek w Anglii północney wyłamanych: ważył bowiem 4000 funtow. (*G.S.P.*)

DODATEK